2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

7. SINIF TÜRKÇE DERSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. **14 p**

Okullar arası satranç turnuvasının final masasında Defne ile rakibi Mert, saatlerdir süren bir mücadelenin sonuna gelmişti. Salonda çıt çıkmıyordu.

Oyunun kırkıncı hamlesinde Mert, atını oynamak için uzandı ama son anda vazgeçip elini geri çekti. Defne bunu fark etmişti; satrançta dokunulan taşın oynanması gerekiyordu. Hakem ise başka bir masaya bakıyordu. Defne, kuralı hatırlatırsa Mert'in kötü bir hamle yapmak zorunda kalacağını ve kendisinin kazanacağını biliyordu.

Bir an duraksadı. Mert atına gerçekten dokunmuş muydu, yoksa yalnızca elini tahtanın üstünde mi gezdirmişti? Defne emin değildi. Emin olmadığı bir şey için hakem çağırmanın doğru olmayacağına karar verdi ve oyuna devam etti.

Birkaç hamle sonra Mert, Defne'nin gözünden kaçan zekice bir fil hamlesiyle oyunu kazandı. Turnuvadan sonra Mert, Defne'nin yanına geldi: "Kırkıncı hamlede atıma dokunmadım ama dokunmuşum gibi göründüğünü sonradan fark ettim. Hakemi çağırmadığın için teşekkür ederim." dedi.

Defne o gün kupayı alamadı ama eve kırgın değil, hafiflemiş bir yürekle döndü. Antrenörü ona, yenilgiyi sindirmenin de satrancın bir parçası olduğunu söylemişti. Defne bu sözü o akşam daha iyi anladı: İnsan bazen kaybettiği bir oyunda kendine dair bir şey kazanabilirdi.

Altı çizili **"sindirmek"** kelimesinin bu metindeki anlamını tahmin ediniz. Bu anlamla "Mide, yediğimiz besinleri sindirir." cümlesindeki anlam arasında nasıl bir ilişki olduğunu açıklayınız.

2. ***a)*** Defne, kuralı hatırlatırsa oyunda ne olacağını düşünüyordu? **7 p**

b) Defne hakemi çağırmamaya hangi gerekçeyle karar vermiştir? **8 p**

3. ***a)*** Oyunu kim, hangi hamleyle kazanmıştır? **6 p**

b) Turnuvadan sonra Mert, Defne'ye hangi bilgileri vermiş ve neden teşekkür etmiştir? **9 p**

4. ***a)*** "Gözünden kaçmak" sözünün anlamını yazınız; yerine kullanılabilecek bir ifade öneriniz. **6 p**

b) Metnin son paragrafında zıt anlamlı iki kelime bir arada kullanılmıştır. Bu kelimeleri bulunuz ve bu zıtlığın metnin ana düşüncesini nasıl güçlendirdiğini açıklayınız. **10 p**

5. Bir öğrenci, okul gazetesinin "Kazanmak mı, dürüst olmak mı?" köşesi için aşağıdaki taslağı yazmıştır:

Spor yarışmalarında dürüstlük çok önemlidir. Geçen yıl okulumuzun voleybol takımı il ikincisi oldu. Bence kurallara uymayan biri kazansa bile gerçekten kazanmış sayılmaz. Voleybol en sevdiğim spordur ve haftada üç gün antrenmana gidiyorum. Örneğin bir koşucu kestirmeden giderek birinci olsa bile bu herkesçe öğrenildiğinde madalyası geri alınır.

a) Taslaktaki içerik ve yapıyla ilgili **iki** sorunu belirleyiniz. **8 p**

b) Bulduğunuz sorunları gidererek taslağı düzeltilmiş bir paragraf hâlinde yeniden yazınız. **14 p**

6. Turnuva Kasım ayının ilk haftasında bursa'da başladı. Defne ilk turdaki rakibini yirmi beş hamlede yendi, ikinci turda ise berabere kaldı. Antrenörü "Sakin ol ve acele etme." dedi. Defne'de bu sözü hiç unutmadı. Final gününe gelindiğinde salondaki herkes heyecanlıydı. Acaba bu kez kupayı kim kazanacaktı. Sonuçta Defne kupayı alamadı ama hiçkimse ona kızmadı. Hatta Mertin annesi de gelip Defne'yi tebrik etti.

a) Metinde **altı** yazım ya da noktalama yanlışı vardır. Bulup doğrularını yazınız. **12 p**

b) Düzelttiğiniz yanlışlardan **ikisinin** hangi kurala aykırı olduğunu açıklayınız. **6 p**